

**PENILAIAN KEBERKESANAN PENGURANGAN
KEMISKINAN DI KALANGAN PESERTA
AMANAH IKHTIAR MALAYSIA DI
DAERAH KOTA BELUD, PANTAI
BARAT SABAH.**

HAFIZAL RAMLI

**SEKOLAH PERNIAGAAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

2006

**PENILAIAN KEBERKESANAN PENGURANGAN
KEMISKINAN DI KALANGAN PESERTA
AMANAH IKHTIAR MALAYSIA DI
DAERAH KOTA BELUD, PANTAI
BARAT SABAH**

HAFIZAL RAMLI

**PERPUSTAKAAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH**

UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

**TESISINI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI SYARAT MEMPEROLEHI
IJAZAH SARJANA**

**SEKOLAH PERNIAGAAN DAN EKONOMI
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
2006**

BORANG PENGESAHAN STATUS TESIS®

**JUDUL: PENILAIAN KEBERKESANAN PENGURANGAN KEMISKINAN DI
KALANGAN PESERTA AMANAH IKHTIAR MALAYSIA DI DAERAH
KOTA BELUD, PANTAI BARAT SABAH.**

IJAZAH: SARJANA EKONOMI (PERANCANGAN DAN PEMBANGUNAN)

SESI PENGAJIAN: 2004-2006

Saya, HAFIZAL RAMLI mengaku membenarkan tesis Sarjana ini disimpan di Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dengan syarat-syarat kegunaan seperti berikut:

1. Tesis adalah hak milik Universiti Malaysia Sabah.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah dibenarkan membuat salinan untuk tujuan pengajian saya.
3. Perpustakaan dibenarkan membuat salinan tesis ini sebagai bahan pertukaran antara institusi pengajian tinggi.
4. TIDAK TERHAD.

(Penulis: HAFIZAL RAMLI)

Disahkan oleh

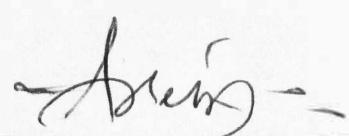
UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

ANITA BINTI ARSAD
PUSTAKAWAN KANAN
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

(TANDATANGAN PERPUSTAKAWAN)

(Penyelia: Prof. Madya Dr. Remali Yusoff)
Tarikh: 25/4/2007

Tarikh: 2006

(Penyelia: Pn. Dayangku Aslinah Abd. Rahim)
Tarikh: 25/4/2007

CATATAN: ® Tesis dimaksudkan sebagai tesis Ijazah Doktor Falsafah dan Sarjana secara penyelidikan atau disertassi bagi pengajian secara kerja kursus dan penyelidikan, atau laporan Projek Sarjana Muda (LPSM).

PENGAKUAN

Saya mengaku bahawa karya ini adalah hasil kerja saya sendiri kecuali nukilan-nukilan dan ringkasan-ringkasan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya.

HAFIZAL RAMLI
PS 2004-002-010
21 DISEMBER 2006

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

PENGHARGAAN

Dengan Nama Allah Yang Maha Pemurah Lagi Maha Penyayang.

Alhamdulillah dan syukur dipanjatkan ke hadrat Illahi kerana dikurniakan kekuatan dan semangat sehingga dapatlah saya menyempurnakan tesis ini dengan jayanya. Sesungguhnya penulisan tesis ilmiah ini tidak dapat dimajukan dengan sempurna tanpa bantuan, sokongan dan kerjasama erat dari pelbagai individu dan institusi. Ucapan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih yang tidak terhingga saya tujukan kepada mantan penyelia utama, Prof. Datuk Mohd Yusof Kasim , penyelia utama saya iaitu Prof. Madya Dr. Remali Yusoff dan penyelia bersama Pn. Dayangku Aslinah Abd. Rahim di atas idea, dedikasi dan sikap positif mereka yang telah menjadi pendorong kepada saya untuk menghasilkan tesis ini.

Sekalung penghargaan saya ditujukan kepada Prof. Madya Dr. Hj. Kasim Hj. Md. Mansur, Dekan Sekolah Perniagaan dan Ekonomi, di atas segala bentuk sokongan dan perhatian yang telah diberikan. Setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih juga diucapkan kepada Yayasan Pahang kerana telah memberi bantuan kewangan dalam bentuk pinjaman boleh ubah kepada saya. Sesungguhnya bantuan kewangan tersebut amat membantu saya dalam menjalankan kajian ini.

Saya juga amat terhutang budi kepada Prof. Sukor Kasim, mantan Pengarah Urusan Amanah Ikhtiar Malaysia yang telah memberi kebenaran dan kerjasama erat kepada saya untuk menjalankan kajian ini. Terima kasih juga diucapkan kepada semua kakitangan AIM yang terlibat yang telah membantu kelancaran semasa saya mengedara dan mengumpul semula borang soal-selidik terutama kakitangan di pejabat AIM Kota Belud bantuan anda amatlah saya hargai.

Jutaan terima kasih saya tujukan kepada peserta AIM yang telah sudi meluangkan masa untuk menjadi responden kajian ini. Mudah-mudahan kajian ini dapat membantu merubah sesuatu untuk kebaikan mereka sebagai balasan di atas kerjasama yang telah mereka berikan. Akhir sekali, ucapan terima kasih kepada ibubapa, isteri tercinta dan rakan-rakan seperjuangan yang sentiasa mendoakan dan memberikan sokongan moral kepada saya selama ini.

Sekian. Wassalam.

ABSTRAK

PENILAIAN KEBERKESANAN PENGURANGAN KEMISKINAN DI KALANGAN PESERTA AMANAH IKHTIAR MALAYSIA DI DAERAH KOTA BELUD, PANTAI BARAT SABAH.

Kajian ini bertujuan untuk melihat faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian peserta program anjuran AIM dan mengukur pencapaian peserta AIM melepas Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) setelah terlibat di dalam program AIM. Kajian ini memfokuskan kepada peserta program AIM iaitu wanita di daerah Kota Belud di bawah wilayah Pantai Barat Sabah. Responden dipilih secara persampelan strata di mana ia mewakili setiap cawangan kumpulan. Seramai 400 orang peserta yang menyertai program yang dianjurkan oleh AIM telah menjadi responden bagi kajian ini. Instrumen utama kajian ini ialah kaedah temubual dan borang soal-selidik di mana item-item yang digunakan dalam borang soal-selidik tersebut telah diambil dan diubahsuai daripada kajian-kajian terdahulu. Teknik analisis yang digunakan dalam kajian ini adalah analisis deskriptif, ujian Khi Kuasa Dua dan analisis korelasi. Hasil kajian menunjukkan bahawa dengan adanya peranan yang dimainkan oleh AIM, pencapaian peserta menjadi lebih baik dan pendapatan peserta semakin memuaskan. Walau bagaimanapun, kajian juga mendapati seramai 248 orang peserta (62.0% daripada jumlah keseluruhan responden yang dikaji) masih belum melepas PGK yang telah ditetapkan. Keyakinan 314 orang (78.5%) peserta untuk meneruskan program tanpa bantuan pinjaman dari AIM juga agak lemah. Justeru itu, beberapa cadangan dasar dan polisi turut dicadangkan pada akhir kajian ini agar AIM dapat memperbaiki sistem penyampaian mereka supaya lebih berkesan untuk membantu peserta keluar dari PGK yang telah ditetapkan. Antaranya dengan memperbanyakkan program-program berbentuk motivasi supaya mereka boleh berdikari pada masa akan datang. Meskipun demikian peserta-peserta AIM ini mempunyai harapan dan semangat yang tinggi untuk memperbaiki taraf hidup mereka.

ABSTRACT

THE EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS ON POVERTY ALLEVIATION OF AMANAH IKHTIAR MALAYSIA PARTICIPANTS IN KOTA BELUD, WEST COAST SABAH.

This research aims in understanding the factors that influence the achievement of the participants of Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) sponsored program and to measure the achievement of the participants whom are able go beyond the Average Poverty Line (APL) after participating in the AIM program. This research focuses on the women participants from Kota Belud district under the Sabah West Coast territory. Respondent were chosen using a stratified random sampling procedure from a population of AIM participants in Kota Belud. A total of 400 respondents for this research were the participants joined the program organized by AIM. The main instruments used for this research is questionnaire and interview. The items used in the questionnaire are all adopted and modified from previous research. The analysis techniques used in this research are descriptive analysis, Chi Squire Test, and correlation test. The result of the study shows that with the involvement of AIM, the participant's achievement becomes better and the income of participants improves. However, the study also found that a total of 248 participants (62.0% from the total number of respondents) still have not gone beyond the fixed APL. The confidence level of 314 respondents (78.5%) of participants to continue the program without the financial aid from AIM is also weak. Thus, a number of suggestions on the policies are given in the final chapter as a contribution to AIM in improving their delivery system to be more effective in enabling the participant to come out of the APL. This can be done by conducting more motivational based programs to encourage the participant to be more self-sufficient and independent in the future. However, the AIM participants have great hopes and enthusiasm in improving their life style.

SINGKATAN

AIM	Amanah Ikhtiar Malaysia
PGK	Pendapatan Garis Kemiskinan
SPI 1	Skim Pembiayaan Ikhtiar 1
SPI 2	Skim Pembiayaan Ikhtiar 2
SPI 3	Skim Pembiayaan Ikhtiar 3
NGO	Badan Bukan Kerajaan
SPSS	Statistical Package for Social Science
YPEIM	Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia
APDC	Pusat Pembangunan Asia Pasifik
KDNK	Keluaran Dalam Negara Kasar
KNK	Keluaran Negara Kasar
USM	Universiti Sains Malaysia
JKM	Jabatan Kebajikan Malaysia
AJIM	Anggaran Jumlah Isirumah Miskin
PAJIM	Purata Jumlah Isirumah Miskin
UPEN	Unit Perancangan Ekonomi Negeri
RRJP	Rangka Rancangan Jangka Panjang
PPRT	Pelan Pembangunan Rakyat Termiskin
PPIR	Penyiasatan Perbelanjaan Isi Rumah
IHP	Indeks Harga Pengguna

KANDUNGAN

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
SINGKATAN	vi
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	xi
SENARAI RAJAH	xiii

BAB 1: PENGENALAN

1.0 Pendahuluan	1
1.1 Permasalahan Kajian	3
1.2 Objektif Kajian	4
1.3 Skop Penyelidikan	5
1.4 Kepentingan Kajian	5
1.5 Definisi Konsep	6
1.5.1 Pencapaian Peserta	7
1.5.2 Faktor Penglibatan	7
1.5.3 Faktor Modal	8
1.5.4 Faktor Persepsi Peserta	8
1.5.5 Faktor Penerusan Program	9
1.6 Organisasi Kajian	9

BAB 2: AMANAH IKHTIAR MALAYSIA (AIM)

2.0	Pendahuluan	11
2.1	Sejarah Penubuhan Amanah Ikhtiar Malaysia	11
2.2	Jenis-Jenis Pinjaman yang Ditawarkan	16
2.3	Wanita Sebagai Golongan Sasaran	18
2.4	Cawangan Amanah Ikhtiar Malaysia	19
2.5	Amanah Ikhtiar Malaysia di Negeri Sabah	21
2.6	Kesimpulan	22

BAB 3: SOROTAN LITERATUR

3.0	Pendahuluan	23
3.1	Kemiskinan Peringkat Dunia	24
3.2	Kemiskinan di Malaysia	27
3.3	Kemiskinan di Sabah	31
3.4	Definisi Kemiskinan	33
3.5	Konsep Kemiskinan	36
3.6	Pengukuran Kemiskinan	38
3.7	Kemiskinan Mutlak	40
3.8	Kemiskinan Relatif	41
3.9	Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	42
3.10	Ulasan Kajian-Kajian Berkaitan AIM di Malaysia	46
3.11	Kesimpulan	51

BAB 4 METODOLOGI KAJIAN

4.0	Pendahuluan	53
4.1	Kerangka Kajian	53

4.2	Rekabentuk Kajian	54
4.2.1	Kajian Perpustakaan	55
4.2.2	Pengumpulan Data	55
4.2.3	Kaedah Temubual	55
4.2.4	Pemerhatian	56
4.3	Pembentukan Hipotesis Kajian	56
4.4	Subjek Kajian	57
4.5	Tatacara Kajian	58
4.6	Instrumen Kajian	58
4.6.1	Pembentukan Borang Soal-Selidik	59
4.7	Pentadbiran Borang Soal-Selidik	60
4.8	Kaedah Statistik	61
4.8.1	Analisis Skala Pengukuran	62
4.8.2	Statistik Deskriptif	62
4.8.3	Analisis Korelasi	62
4.8.3	Ujian Khi Kuasa Dua	63
4.9	Kesimpulan	63

BAB 5 HASIL KAJIAN

5.0	Pendahuluan	64
5.1	Ujian Kebolehpercayaan	64
5.2	Profil Responden	65
5.3	Analisis Deskriptif bagi Tahap Penglibatan dan Faktor Modal	67
5.4	Analisis Deskriptif bagi Impak Terhadap Peserta Setelah Menyertai Program AIM	72
5.5	Pengujian Hipotesis Kajian	79

5.5.1	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Perubahan Kehidupan Peserta dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	79
5.5.2	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Tahap Pendidikan Peserta dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	81
5.5.3	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Faktor Penglibatan Peserta dalam AIM dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	82
5.5.4	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Faktor Modal dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	84
5.5.5	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Faktor Penerusan Program dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	86
5.5.6	Hipotesis Tentang Hubungan di antara Faktor Persepsi Peserta dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	87
5.6	Kesimpulan	89
BAB 6 PERBINCANGAN DAN RUMUSAN		
6.0	Pendahuluan	90
6.1	Pengulangan Objektif Kajian	91
6.2	Penemuan Kajian dan Perbincangan	91
6.2.1	Pencapaian Peserta	92
6.2.2	Tahap Pendidikan Peserta	94
6.2.3	Faktor Penglibatan	95
6.2.4	Faktor Modal	96
6.2.5	Faktor Penerusan Program	98
6.2.6	Persepsi Peserta Terhadap AIM	99
6.3	Implikasi Kajian	101
6.3.1	Teoretikal	101

6.3.2 Pihak Pengurusan Amanah Ikhtiar Malaysia	102
6.4 Cadangan Dasar dan Polisi	107
6.5 Limitasi Kajian	108
6.5.1 Pemilihan Lokasi Kajian	108
6.5.2 Penggunaan Pendapatan Garis Kemiskinan Tahun 2004	108
6.5.3 Analisis Statistik	109
6.6 Rumusan	109
 BIBLIOGRAFI	111
 RUJUKAN	115
 APENDIKS A BORANG SOAL-SELIDIK	
 APENDIKS B STATISTIK DESKRIPTIF	
 APENDIKS C UJIAN KHI KUASA DUA (<i>CHI-SQUARE</i>)	
 APENDIKS D ANALISIS KORELASI (<i>CORRELATION</i>)	
 APENDIKS E GAMBAR KERJA LAPANGAN DI DAERAH KOTA BELUD	

SENARAI JADUAL

1.1	Garis Kemiskinan AIM (2004)	7
2.1	Jenis-Jenis Skim Pembiayaan Ikhtiar oleh AIM	16
2.2	Cawangan AIM di Malaysia Mengikut Negeri	20
3.1	Populasi di bawah PGK di 12 Buah Negara yang Mewakili 80% daripada Jumlah Kemiskinan di Dunia, 1997	26
3.2	KDNK Per Kapita, Kadar Pertumbuhan KDNK Tahunan Purata, Pendapatan Isi Rumah Bulanan Purata dan Kadar Kemiskinan Mengikut Negeri, 1995-1999	30
3.3	Pendapatan Garis Kemiskinan, 1993-1999	42
3.4	Garis Kemiskinan Kerajaan, AIM dan PPRT bagi Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak	43
3.5	Garis kemiskinan AIM (2004)	44
3.6	Kadar Kemiskinan dan Bilangan Isi Rumah Miskin Di Sabah, 1990-2000	45
3.7	Anggaran Jumlah Isirumah Miskin Mengikut Negeri 2000 (AIM)	47
4.1	Pembahagian Responden Mengikut Blok	57
4.2	Pembolehubah dan Bilangan Item	60
4.3	Kaedah Statistik yang Digunakan dalam Kajian	61
5.1	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan	65
5.2	Profil Responden	66
5.3	Nilai Deskriptif bagi Tahap Penglibatan dan Faktor Modal	68
5.4	Nilai Deskriptif bagi Impak Terhadap Peserta Setelah Menyertai Program AIM	72
5.5	Jadual Silang bagi Perubahan Keadaan Kehidupan Peserta AIM	80

	dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	
5.6	Jadual Silang bagi Tahap Pendidikan Peserta dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	81
5.7	Jadual Silang bagi Faktor Penglibatan Peserta dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	83
5.8	Jadual Silang bagi Faktor Modal dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	84
5.9	Jadual Silang bagi Faktor Penerusan Program dengan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK)	86
5.10	Analisis Korelasi Tentang Hubungan di antara Persepsi Peserta Dengan Pencapaian Peserta (Pendapatan Setelah Menyertai AIM).	88

SENARAI RAJAH

3.1	Peningkatan Pendapatan di Kalangan Peserta AIM	48
4.1	Kerangka Awal Sebelum Kajian Dijalankan	54
6.1	Kerangka Menunjukkan Faktor-Faktor yang Menentukan Keberkesanan Program Pengurangan Kemiskinan oleh AIM	101

UMS
UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

BAB 1

PENGENALAN

1.0 Pendahuluan

Isu berkaitan kemiskinan adalah isu sejagat yang tidak dapat dipinggirkan oleh mana-mana negara kerana ia merupakan faktor penghalang kepada pembangunan negara. Ini kerana isu kemiskinan merupakan antara perkara yang paling dititikberatkan oleh sesebuah negara kerana ianya dianggap sebagai penyakit sosial yang paling dahsyat dan menjadi musuh utama kepada rancangan pembangunan ekonomi sesebuah negara (Hairi Abdullah, 1984) terutamanya Malaysia yang dianggap sebagai sebuah negara membangun yang menonjol di kalangan negara membangun yang lain. Dalam Islam, Nabi Muhammad S.A.W telah berpesan di dalam hadis yang menyatakan kepada sekalian umat bahawa kemiskinan boleh menghampiri kekufuran. Justeru itu, pihak perancang ekonomi negara telah berusaha memikirkan cara yang terbaik bagi menyelesaikan dan mengatasi masalah penyakit sosial ini.

Kemiskinan seringkali dikaitkan dengan ketidakseimbangan di antara bandar dan luar bandar (Chamhuri Siwar, Abdul Hamid Jaafar, Ahmad Mad Zin, 1995). Perkara ini disebabkan perbezaan pencapaian yang berlaku di antara kedua – dua kawasan tersebut di mana kawasan luar bandar lebih mundur berbanding kawasan bandar. Perbezaan tersebut melahirkan golongan atasan dan golongan bawahan. Sebagai sebuah negara yang dinamik, usaha untuk membanteras kemiskinan

sewajarnya mengambil kira kedua-dua aspek kemiskinan tersebut. Ini kerana, kemiskinan akan mendatangkan banyak masalah pada pembangunan negara. Yusuf Al-Qaradawi (1998) menyatakan bahawa kemiskinan mengancam masyarakat kerana ia mendatangkan bahaya kepada akidah, bahaya kepada etika dan moral, bahaya kepada akal fikiran, bahaya kepada keharmonian rumah tangga dan bahaya kepada masyarakat dan negara keseluruhannya.

Malaysia merupakan sebuah negara membangun yang berjaya mencatatkan rekod pembangunan yang amat pesat dalam tempoh 47 tahun kemerdekaannya. Kejayaan ini dapat dilihat melalui laporan yang dikeluarkan oleh Bank Dunia di mana dalam tempoh 1973-1995, purata pendapatan per kapita sebenar rakyat Malaysia telah meningkat sebanyak 2.5 kali ganda (World Bank, 2002). Dalam tempoh tersebut, kadar kemiskinan juga telah menurun dari lebih separuh populasi rakyat Malaysia dalam kategori miskin kepada 7.8 peratus pada 1995 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2003). Manakala kadar kemiskinan rakyat telah berkurangan dengan ketara sekali iaitu kepada hanya 5.1 peratus pada 2002 daripada 52.4 peratus dari jumlah isi rumah pada tahun 1970 (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2003). Usaha untuk mencapai kemiskinan sifar sewajarnya diteruskan meskipun realiti kemiskinan sifar mungkin mendapat reaksi yang pelbagai.

Usaha memerangi kemiskinan ini telah pun dilakukan seawal negara kita mencapai kemerdekaan. Kepimpinan negara pada ketika itu telah mewujudkan dasar yang dinamakan sebagai Dasar Ekonomi Baru (DEB) pada 1971 dengan tujuannya yang jelas iaitu untuk menghapuskan kemiskinan di kalangan rakyat dan menyusun semula masyarakat tanpa mengira kaum. Dua puluh tahun berlalu tempoh DEB telah tamat pada 1990 dengan memperlihatkan banyak kemajuan yang telah dicapai ke arah membasmi kemiskinan. Namun begitu, usaha untuk membasmi kemiskinan

bukanlah sesuatu perkara yang mudah untuk dilakukan. Banyak usaha dan cara yang telah dilakukan untuk menghapuskan kemiskinan termasuklah meningkatkan kemahiran, semangat kerja dan galakan produktiviti, pendidikan, pembukaan tanah baru, subsidi serta bantuan (Rohana Yusof & Che Su Mustaffa, 1995). Namun di mana-mana sahaja kemiskinan di luar bandar mahupun di dalam bandar tidak juga dapat dihapuskan sepenuhnya terutama di dalam negara (Chamhuri Siwar & Mohd. Yusof Kasim, 1997).

1.1 Permasalahan kajian

Ketidaktentuan momentum ekonomi keluarga yang berlaku di kalangan penduduk luar bandar merupakan salah satu faktor pendorong kepada taraf kemiskinan di luar bandar (Rohana Yusof & Che Su Mustaffa, 1995). Melalui kemudahan yang direka secara khusus, Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) mengambil pendekatan mudah sebagai kaedah untuk golongan berpendapatan rendah atau miskin, dalam menyediakan peluang untuk mereka sama-sama membangunkan diri dan menggembling kepakaran asas (*survival skills*) melalui penyertaan mereka secara aktif dan menjadi landasan kepada *social empowerment* khususnya kepada golongan wanita. Golongan sasaran bagi AIM adalah isirumah yang berpendapatan di bawah dua per tiga daripada garis kemiskinan semasa kerajaan.

Berdasarkan kajian lalu menunjukkan sistem kredit mikro yang diperkenalkan oleh AIM kepada golongan miskin dapat membantu mereka meningkatkan ekonomi keluarga dan memperbaiki kualiti hidup mereka. Sistem mikro kredit yang diperkenalkan ini membolehkan golongan miskin menggunakan pinjaman tersebut untuk modal permulaan yang memainkan peranan penting sebagai pelicinan sistem tukaran dan pengeluaran. Namun demikian, kajian ini mendapati tidak ada kajian

seumpamanya yang dilakukan secara akademik terutamanya dalam melihat keberkesanannya pencapaian peserta AIM khususnya di negeri Sabah. Justeru itu timbulnya persoalan, adakah AIM berjaya membantu peserta atau "sahabat" keluar daripada garis kemiskinan yang telah ditetapkan oleh kerajaan? Adakah faktor-faktor yang ingin dikaji mempunyai hubungan langsung kepada pencapaian kualiti dan taraf hidup peserta selepas menyertai program yang dianjurkan oleh AIM?

1.2 Objektif Kajian

Rentetan daripada permasalahan tersebut, kajian ini telah menggariskan beberapa objektif umum iaitu:

1. Mengenalpasti faktor-faktor yang mempengaruhi pencapaian peserta program anjuran AIM di Kota Belud, Pantai Barat Sabah.
2. Mengukur pencapaian peserta AIM melepas Purata Garis Kemiskinan (PGK) setelah terlibat di dalam program AIM.

Untuk tujuan yang lebih spesifik, kajian secara terperinci dilakukan kepada beberapa perkara yang dianggap penting dalam memenuhi objektif kajian ini. Berikut adalah objektif-objektif yang ingin dicapai pada akhir kajian ini;

1. Mengukur status sosioekonomi (tahap pendapatan dan tahap pemilikan harta) oleh peserta AIM.
2. Mengenalpasti profil peserta AIM dan profil program/aktiviti yang dilaksanakan melalui pinjaman daripada AIM.
3. Menentukan keberkesanannya program AIM dalam meningkatkan status sosioekonomi peserta AIM.

1.3 Skop Penyelidikan

Kajian ini dilakukan di daerah Kota Belud di bawah skop pentadbiran wilayah AIM. Wilayah yang dimaksudkan ialah dalam kawasan Pantai Barat Sabah. Kawasan yang termasuk dalam kajian ini ialah Rampayan, Taun Gusi, Tempasuk, Kinabuan, Usukan, Lasau dan Kedamaian. Julat peserta bagi setiap kawasan adalah di antara 211 orang hingga 309 orang peserta. Ini menjadikan jumlah keseluruhan peserta adalah seramai 1,770 orang. Kesemua peserta adalah wanita. Justeru itu, responden bagi kajian ini adalah seratus peratus golongan wanita. Pemilihan responden adalah mewakili 25% daripada keseluruhan peserta di setiap kawasan.

1.4 Kepentingan Kajian

Kajian ini dilakukan untuk melihat sejauh mana pendekatan yang digunakan oleh AIM melalui sistem Bank Grameen telah dapat mengurangkan masalah kemiskinan di daerah Kota Belud, Sabah melalui penglibatan penduduk luar bandar di kawasan tersebut. Perlaksanaan program yang dijalankan akan dinilai samada memberi kesan ke atas kadar kejayaan membawa keluar penduduk luar bandar daripada kemiskinan mengikut garis kemiskinan semasa kerajaan.

Selain itu, kajian ini akan melihat impak sosial dari segi keterampilan dan keupayaan penduduk luar bandar berdasarkan hasil pendekatan kaedah berkumpulan yang dilaksanakan oleh AIM. Kajian ini meliputi aspek kesan program terhadap tingkat ekonomi, tingkat kualiti hidup dan juga hubungan sosial penduduk luar bandar untuk menentukan samada program yang dilaksanakan sesuai pada situasi dan keadaan kawasan yang berbeza.

Kajian ini adalah penting kerana dapat mendedahkan peranan sebenar yang dimainkan oleh AIM dalam menangani kemiskinan luar bandar, masalah-masalah yang perlu diselesaikan dan seterusnya mengetahui mengenai peserta AIM yang berjaya meningkatkan taraf dan kualiti hidup mereka. Hasil kajian ini dijangka dapat membantu pihak berkenaan berkaitan program pengurangan kemiskinan bagi menjalankan dasar yang boleh digunakan dalam melaksanakan program tersebut. Secara tidak langsung kajian ini dapat membantu AIM merangka strategi yang lebih efektif yang boleh diterapkan sewaktu menjalankan program. Hasil kajian ini juga boleh digunakan oleh para akademia dalam mengembangkan pengetahuan dan pemahaman yang berkaitan dengan perlaksanaan program pengurangan atau pembasmian kemiskinan yang kini dititikberatkan oleh kerajaan semasa dalam program pembasmian kemiskinan tegar oleh kerajaan.

Kajian mengharapkan agar maklumat yang diperolehi daripada kajian ini dapat membantu pelbagai pihak terutama badan – badan kerajaan dan bukan kerajaan untuk menggunakan pendekatan dan program yang sesuai dalam meningkatkan kualiti kehidupan penduduk miskin luar bandar. Diharap hasil kajian ini dapat menggerakkan NGO terutamanya AIM dalam meningkatkan kecekapan dan keberkesanan dalam menjalankan program sosioekonomi masyarakat luar bandar.

1.5 Definasi Konsep

Bahagian ini akan menghuraikan dengan lebih terperinci tentang definisi setiap pembolehubah kajian berdasarkan kajian-kajian lepas. Pembolehubah bersandar dalam kajian ini adalah pencapaian peserta manakala pembolehubah bebas yang dicadangkan untuk kajian ini adalah tahap pendidikan, faktor penglibatan, faktor modal, faktor persepsi responden dan faktor penerusan program.

1.5.1 Pencapaian Peserta

Dalam kajian ini, pencapaian peserta digunakan untuk melihat tahap keberkesanan program Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) dalam usaha untuk membasmi kemiskinan di daerah Kota Belud, Sabah. Dalam konteks ini, usaha perlaksanaan program AIM dianggap berjaya atau berkesan sekiranya program yang dianjurkan tersebut boleh menarik responden keluar melepas Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) yang ditentukan oleh kerajaan negeri Sabah dan juga AIM. AIM mempunyai garis kemiskinannya tersendiri sebagai prasyarat utama di dalam melaksanakan program pengurangan kemiskinan. Berikut merupakan Pendapatan Garis Kemiskinan yang telah ditetapkan oleh AIM bagi tahun 2004:

Jadual 1.1 Garis Kemiskinan AIM (2004):

Tempat	Semenanjung	Sabah	Sarawak
Garis Kemiskinan Bulanan	RM529	RM690	RM600
Pendapatan Perkapita Bulanan	RM115	RM141	RM125

Daripada Jadual 1.1 di atas, Pendapatan Garis Kemiskinan bagi negeri Sabah adalah RM690 sebulan dengan isirumah sebanyak 4.9 orang (Jabatan Perangkaan Malaysia, 2003). Manakala Pendapatan Garis Kemiskinan bagi Semenanjung Malaysia dan Sarawak ialah masing-masing RM529 dan RM600.

1.5.2 Faktor Penglibatan

Dalam kajian ini, faktor penglibatan merujuk kepada penyertaan responden dalam aktiviti yang dijalankan melalui pinjaman daripada AIM, sumber pengetahuan daripada mengenai AIM, pendorong penglibatan dalam AIM, mengapa AIM menjadi

pilihan untuk mendapatkan pinjaman modal dan dengan siapa responden mengusahakan aktiviti tersebut.

1.5.3 Faktor Modal

Dalam kajian ini, faktor modal merujuk kepada AIM sebagai pemberi pinjaman modal kepada responden, samada responden menghadapi halangan modal ketika mengusahakan sesuatu aktiviti, jenis-jenis pinjaman SPI yang diterima oleh responden serta melihat jenis-jenis aktiviti yang dilakukan oleh peserta hasil daripada pinjaman daripada AIM.

Menurut Risalah AIM (Ogos 1991), modal merupakan salah satu faktor utama perekonomian yang memainkan peranan pelicin dalam sistem tukaran dan pengeluaran. Dengan syarat yang ketat terutamanya keperluan cagaran, jaminan, tindakan undang-undang serta kadar faedah yang tinggi, modal dari institusi kewangan tidak dapat dijangkau oleh golongan miskin. Justeru itu, bagi memudahkan jangkauan golongan miskin, pendekatan Skim Pinjaman Ikhtiar menjadikan modal sebagai hak isirumah termiskin berdasarkan disiplin bagi mengantikan syarat-syarat yang ketat tersebut. Oleh yang demikian Skim Pinjaman Ikhtiar dikeluarkan tanpa cagaran, tanpa penjamin, tanpa faedah, tidak diambil tindakan undang-undang menuntut hutang dan baki hutang peminjam yang meninggal dunia dihalalkan jika rekodnya baik.

1.5.4 Faktor Persepsi

Dalam kajian ini, faktor persepsi merujuk kepada pandangan peribadi responden terhadap AIM itu sendiri di samping pandangan terhadap prosedur pemilihan peserta, prosedur pinjaman peserta, hubungan responden dengan kakitangan AIM, hubungan